

A kis- és középvállalkozások bevonása a szabványosításba

Hogyan segíthetik elő a vállalkozói tömörülések és szabványügyi szervezetek a kis- és középvállalkozások (KKV-k) részvételét a szabványosításban számukra releváns információkkal.

A szabványok könnyebbé és biztonságosabbá teszik a vállalkozások és fogyasztók életét. Hatékonyan növelik a gyártók teljesítményét, segítenek megóvni a fogyasztók és dolgozók egészségét és biztonságát, elősegítik a környezet védelmét, és megkönnyítik a cégek számára a vonatkozó törvényeknek és rendeleteknek való megfelelést.

A szabványok könnyebbé teszik az új technológiák és találmányok bevezetését, és garantálják a különféle cégek által biztosított termékek, alkatrészek és szolgáltatások közti kompatibilitást.

Ráadásul a szabványok elősegítik a piacnyitást is, lehetővé téve a fogyasztóknak a különféle gyártók ajánlatainak összehasonlítását. Ennek köszönhetően a kisebb, új piaci szereplők könnyebben szállhatnak versenybe a nagyobb, nagy múltú cégekkel.

Európai szinten termékek és szolgáltatások széles skálájára dolgoztak ki egységes szabványokat a legkülönbözőbb szektorokban, egyebek mellett például a vegyiparban, az építőiparban, az energiaiparban, az élelmiszeriparban, az egészségügyben és biztonságtechnikában, de a háztartási berendezésekre vonatkozóan ugyanúgy mint informatikára, a gépgyártásra, a telekommunikációra vagy a fuvarozásra.

A kis és középvállalkozások (KKV) a meghatározás szerint olyan cégek, amelyek 250-nél kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak. Európában az összes cég 98%-át teszik ki, és több mint 90 millió embernek adnak munkát az EU-ban. Ennek ellenére a KKV-k a nagyvállalatokhoz képest kisebb számban vesznek részt aktívan a szabványok kidolgozásában.

Azért, hogy a szabványok megfeleljenek a kisebb cégek igényeinek, a KKV-kat megfelelően el kell látni információval a szabványosítási folyamatról és érdekeiket hatékonyan képviselni a szabványok fejlesztése, előkészítése és felülvizsgálata során. Ebben a folyamatban mind a szabványügyi szervezeteknek, mind vállalkozói szervezeteknek¹ – különösen a KKV képviselőinek - egyaránt fontos szerepük van.

Ez a kiadvány egy sor javaslatot tartalmaz arra vonatkozóan, hogyan működhetnek együtt a vállalkozói szervezetek a szabványügyi szervezetekkel nemzeti és európai szinten annak érdekében, hogy a szabványosítási folyamatokat közérthetőbbé és hozzáférhetőbbé tegyék a kis- és középvállalkozások számára.

Az itt szereplő javaslatok, Európa számos országából összegyűjtött legjobb gyakorlatokon alapulnak.

1. Ebben a kontextusban a „vállalkozói szervezet” minden olyan, tagságon alapuló szervezetre utal, amely a magáncégeket képviseli és szolgálja, beleértve (de nem kizárólagosan) a kis- és középvállalkozásokat (KKV).

kiadvány megjelenését a következő szervezetek finanszírozták:

A szabványosítás elérhetővé tétele a kis- és középvállalkozások (KKV) számára: 10 dolog, amit a vállalkozói szervezetek és a szabványügyi szervezetek tehetnek

1 Jó kapcsolatok és kommunikáció kialakítása a szabványügyi szervezetek és a KKV-kat képviselő vállalkozói szervezetek között.

A folyamatos információcsere elengedhetetlen, hogy a vállalkozói szervezetek jól tájékozottak legyenek a tagjaik számára fontos szabványokról és szabványosítási folyamatokról. Ugyanakkor az is fontos, hogy a szabványügyi szervezetek tájékozódjanak az adott szektorokban tevékenykedő cégek igényeiről és problémáiról.

A vállalkozói szervezeteknek nemzeti szinten arra kell törekedniük, hogy rendszeres kapcsolatot ápoljanak a nemzeti szabványügyi szervezetek azon munkatársaival, akik az ő tevékenységük kapcsán releváns szektorokért felelnek. Hasonlóképpen, európai szinten az uniós vállalkozói szervezetek munkatársainak az európai szabványügyi szervezeteknél (CEN, CENELEC és/vagy ETSI) a megfelelő személyekkel való kapcsolattartásra kell törekedniük.

2 Fórumok létrehozása a szabványügyi szervezetek és a KKV-kat képviselő vállalkozói tömörülések közötti rendszeres párbeszédhez.

Egyes nemzeti szabványügyi szervezetek már rendelkeznek speciális bizottságokkal vagy munkacsoportokkal, amelyek a KKV-k igényeivel és problémáival foglalkoznak, és biztosítják, hogy azokat a folyamatban lévő és/vagy a jövőben várható szabványosítási tevékenységek során figyelembe vegyék.

Ezek a fórumok hasznosak a KKV-kat képviselő vállalkozói szervezetekkel folytatott állandó párbeszéd, a különböző szektorokban jelenleg és a jövőben várható változásokra vonatkozó információ megosztása, és a több szektor számára is fontos problémák kezelése szempontjából. Ezek akkor a leghatékonyabbak, ha rendszeresen sor kerül a találkozókra.

3 A szabványokra és szabványosítási folyamatokra vonatkozó információk gyűjtésének és megosztásának koordinálása.

Minden vállalkozói szervezeten belül fontos a szabványok tagokat érintő változásait figyelni, és koordinálni a szervezet és tagjai részvételét a szabványosítási folyamatban.

Számos vállalkozói szervezet külön bizottságokat működtet, annak biztosítására, hogy a releváns információ eljusson a tagokhoz. Ez kiemelten fontos a KKV-k számára, amelyeknek gyakran nem áll módjában az üzleti tevékenységüket érintő szabványokkal kapcsolatos összes fejlemény figyelésére külön embert alkalmazni.

4 A KKV-k szükségleteinek és igényeinek figyelembe vételének biztosítása.

A szabványosítási folyamatokban általában minden érdekelt fél részt vehet. Mindazonáltal a legtöbb kisvállalkozás nem rendelkezik elegendő erőforrással és kapacitással ahhoz, hogy aktívan (vagy akárcsak passzívan) hozzájáruljon a szabványosítási folyamatokhoz. A vállalkozói szervezetek ezért kulcsfontosságú szerepet játszanak abban, hogy biztosítsák tagjaik érdekeinek képviseletét a vonatkozó szabványok fejlesztése, előkészítése és felülvizsgálata során – nemzeti, európai és nemzetközi szinten egyaránt.

5 A releváns információk elérhetővé tétele minden tagállami nyelven.

A költségek miatt a nemzeti szabványügyi szervezeteknek nem mindig áll módjában minden szabványt az összes tagország hivatalos nyelvén (vagy nyelvein) elérhetővé tenni. A vállalkozói szervezetek viszont segíthetnek azáltal, hogy tájékoztatást nyújtanak a szabványokról és szabványosítási folyamatokról tagjaiknak, és azonosítják azokat a szabványokat, amelyeknek a fordítás során elsőbbséget kell élvezniük.

6 A kis és középvállalkozások számára releváns képzések szervezése.

A szabványügyi szervezetek különféle rendezvényeket, például szemináriumokat, szakmai találkozót szerveznek, gyakran együttműködésben a vállalkozói szervezetekkel, helyi, regionális, nemzeti és európai szinten. E képzések jó lehetőséget biztosítanak a KKV-kban dolgozó menedzserek és szakemberek számára, hogy a szabványokról és szabványosítási folyamatokról tájékozódjanak. E rendezvények kifejezetten a KKV-kat, vagy egy adott szektor cégeit érintő területre összpontosíthatnak.

7 Gyakorlati útmutatók készítése a szabványok alkalmazásáról és használatáról a cégek számára.

Számos vállalkozói szervezet és szakági szervezet készít és tesz közzé útmutatókat, hogy tájékoztassa tagjait a vonatkozó szabványokról, azok használatának előnyeiről és alkalmazásuk módjáról. Az ilyen útmutatók kifejezetten hasznosak a KKV-k számára, különösen, ha azokat egy adott szektorban tevékenykedő cégek igényeinek megfelelően készítik el. Emellett általában véve is hozzájárulhatnak a szabványok és szabványosítási folyamatok jobb megismeréséhez és megértéséhez.

8 A szabványokra vonatkozó információkat a KKV-k számára hozzáférhetővé tévő online eszközök fejlesztése

A szabványügyi szervezetek az interneten át könnyen hozzáférhetővé teszik a cégek számára az adott szektorban érvényes szabványokra vonatkozó információkat. Az online eszközök ezenkívül megkönnyíthetik a KKV-k számára a várható és folyamatban lévő szabványosítási folyamatokról való tájékozódást és a szabványok tervezeteinek online megvitatását. A vállalkozói szervezeteknek abban is fontos szerepük van, hogy tájékoztassák tagjaikat az ilyen eszközök létezéséről és az bennük rejlő lehetőségek kihasználásának módjáról.

9 Tanácsadás és szakértelem biztosítása a KKV-k konkrét igényeire szabva.

A vállalkozói szervezetek tagjaikat a szabványokhoz és szabványosításhoz kapcsolódó releváns információval és útmutatással látják el. Ezzel segítenek az egyes cégek konkrét kérdéseink megválaszolásában és közvetítő szerepet látnak el a szabványügyi szervezetek és a cégek között. Különösen a kisebb cégeknek van szüksége pontos tájékoztatásra és jól célzott tanácsokra a vállalkozói szervezetektől.

10 Szabványokkal kapcsolatos szolgáltatáscsomagok az adott szektorban tevékenykedő KKV-k számára.

A szabványügyi szervezetek a vállalkozói szervezetekkel együttműködve a KKV-k igényeihez szabott szolgáltatáscsomagokat vagy előfizetéses szolgáltatásokat kínálhatnak, amelyek megkönnyítik (és olcsóbbá teszik) a kívánt szabványok megvásárlását. A felhasználóbarát formátumú kiadványok, például zsebkönyv méretű útmutatók, szintén elérhetőbbé tehetik a szabványokat.

Európai szabványok: a közös piac megnyitása a vállalatok számára

A szabványok különösen fontos szerepet játszanak az európai közös piacon (vagyis az Európai Gazdasági Térségben), amelynek az Európai Unió összes tagállama mellett néhány szomszédos ország is része. Ahhoz, hogy a közös piac hatékonyan működjön, a szabványokat össze kell hangolni, hogy lehetővé váljon a termékek és szolgáltatások határokon keresztül történő értékesítése.

Az Európai Szabványokat az „EN” kód jelöli. Ezeket 33 európai országban ismerik el, amelyek kötelesek minden olyan nemzeti szabvány visszavonására, amely nem kompatibilis valamely EN szabvánnyal. Ez azt jelenti, hogy minden olyan terméket vagy szolgáltatást, amely megfelel a vonatkozó Európai Szabványoknak, a többi résztvevő országban is el kell fogadni.

Három európai szabványügyi szervezet (ESO) rendelkezik megfelelő kapacitással és szakértelemmel Európai Szabványok (EN) kidolgozásához: CEN (Európai Szabványügyi Bizottság); CENELEC (Európai Elektronikai Szabványügyi Bizottság); és az ETSI (Európai Távközlési Szabványügyi Bizottság).

Az európai szabványokat (EN) együttműködési folyamat során dolgozzák ki műszaki szakemberek, akiket a cégek, iparági szereplők, kutatóintézetek, fogyasztóvédelmi- és környezetvédelmi szervezetek és más társadalmi szervek neveznek ki. A CEN és CENELEC esetében a szabványokat szavazási eljárás keretében fogadják el, amelyben a nemzeti szabványügyi szervezetek is részt vesznek. Magyarországot a Magyar Szabványügyi Testület képviseli ezen döntések során.

E publikáció a

KKV-k szabványosítási eszköztára (SMEST) projekt részeként készült

További információ a projektről: www.smest.eu

Európai SMEST partnerek

CEN – Európai Szabványügyi Bizottság
CENELEC – Európai Elektronikai Szabványügyi Bizottság
www.cencenelec.eu

Európai Bizottság – Vállalati Főigazgatóság
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/index_en.htm

Lásd még: Európai Kisvállalkozási Portál
http://ec.europa.eu/small-business/index_en.htm

EFTA – Európai Szabadkereskedelmi Társulás
www.efta.int

NORMAPME – Kis és Középvállalkozások Európai Szabványosító Szervezete
www.normapme.eu

A magyarországi SMEST partner
Magyar Szabványügyi Testület
www.mszt.hu